

PREPORUKE

PREPORUKA KOMISIJE (EU) 2016/136

od 28. siječnja 2016.

o primjeni mjera protiv zlouporaba poreznih ugovora

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 271)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292.,

budući da:

- (1) Porezni ugovori imaju važnu ulogu u poboljšavanju učinkovitosti prekogranične trgovine jer se ugovorima povećava sigurnost poreznih obveznika u njihovom međunarodnom poslovanju. Sklapanjem poreznog ugovora države ugovornice međusobno priznaju prava oporezivanja imajući u vidu sprječavanje dvostrukog oporezivanja i poticanje gospodarske aktivnosti i razvoja. Porezni ugovori ne bi trebali pružati mogućnost izbjegavanja plaćanja poreza, biranja države s manjim porezom ili drugih strategija kojima se zloupotrebljava svrha takvih konvencija i ugrožavaju porezni prihodi država ugovornica. Europska komisija podupire napore za suzbijanje zlouporaba poreznih ugovora.
- (2) Nakon objavljivanja izvješća „Sprječavanje smanjenja porezne osnovice i preusmjeravanja dobiti” (BEPS) u veljači 2013., OECD i zemlje skupine G20 donijele su u rujnu 2013. Akcijski plan u 15 točaka čija je svrha sprječavanje BEPS-a. Slijedom zajedničkih napora, u listopadu 2015. objavljena su završna izvješća o točkama 6. (sprečavanje stjecanja povlastica na temelju ugovora u nepravilnim okolnostima) i 7. (sprečavanje manipulacija mjestom stalnog poslovnog nastana) Akcijskog plana. U oba se izvješća predlažu izmjene predloška porezne konvencije OECD-a i te promjene će biti uključene u multilateralni instrument putem kojeg će se rezultati tog rada prenijeti na ugovore, što je potrebno provesti do kraja 2016. kako je utvrđeno projektom OECD-a i skupine G20. Namjena izmjena predloženih u ta dva izvješća je da se državama omogući rješavanje pitanja BEPS-a povezanih s poreznim ugovorima.
- (3) U završnom izvješću o točki 6. Akcijskog plana utvrđeno je da je zlouporaba poreznih ugovora, a posebno biranje država s manjim porezom, značajan izvor zabrinutosti u pogledu BEPS-a te se predlaže pristup temeljen na različitim zaštitnim mjerama protiv takvih zlouporaba ugovornih odredaba i određena fleksibilnost u njihovoj primjeni. U izvješću se pojašnjava da porezni ugovori nisu namijenjeni stvaranju prilika za dvostruko neoporezivanje te se u njemu između ostalog predlaže uključivanje multilateralnog instrumenta, to jest općeg pravila protiv zlouporaba temeljenog na „testu glavne svrhe” transakcija ili postupaka.
- (4) U završnom izvješću o točki 7. Akcijskog plana posebno se ističu posrednički aranžmani i iskorištavanje posebnih izuzeća od definicije stalnog poslovnog nastana kao najčešće strategije manipulacija u cilju izbjegavanja poreznih obveza koje proizlaze iz stalnog poslovnog nastana. Posredničkim aranžmanima obično se iskorištava relativno formalan pristup važećeg članka 5. stavka 5. predloška porezne konvencije OECD-a kad je riječ o sklapanju ugovora o prodaji. Posebna izuzeća od definicije stalnog poslovnog nastana primjenjiva na aktivnosti pripremne ili pomoćne prirode nisu prilagođena poslovnim modelima digitalnog gospodarstva te otvaraju mogućnost zlouporaba primjenom strategija koje se temelje na fragmentiranju aktivnosti. Izvješćem se stoga predlažu izmjene članka 5. predloška porezne konvencije OECD-a kojim će se te odredbe osnažiti u odnosu na umjetne strukture namijenjene izbjegavanju njihove primjene.
- (5) Za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta ključno je da države članice primjenjuju učinkovite porezne sustave i sprječavaju smanjivanje svojih poreznih osnovica zbog nenamjernog neoporezivanja i zlouporaba, kao i da mjerama zaštite svojih poreznih osnovica ne stvaraju nepotrebne nedosljednosti i narušavanje tržišta.
- (6) Jednako je važna i usklađenost mjera koje države članice primjenjuju u cilju provedbe obveza koje proizlaze iz BEPS-a s dogovorenim normama na razini Unije, čime se pruža pravna sigurnost poreznim obveznicima i poreznim upravama.

- (7) Imajući u vidu osiguravanje usklađenosti sa zakonodavstvom EU-a, opće pravilo sprječavanja zlorababa temeljeno na testu glavne svrhe, kako je predloženo u završnom izvješću o točki 6. Akcijskog plana, potrebno je uskladiti sa sudskom praksom Suda Europske unije u području zlorababa zakona,

DONIJELA JE OVU PREPORUKU:

1. PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Ova se preporuka odnosi na primjenu mjera protiv zlorababe poreznih ugovora koje provode države članice Europske unije.

2. OPĆE PRAVILO PROTIV IZBJEGAVANJA PLAĆANJA POREZA TEMELJENO NA TESTU GLAVNE SVRHE

Ako države članice u međusobne porezne ugovore i porezne ugovore s trećim zemljama uključe opće pravilo protiv izbjegavanja plaćanja poreza temeljeno na testu glavne svrhe primjenom obrasca navedenog u predlošku porezne konvencije OECD-a, države članice se potiče da u njih unesu sljedeću izmjenu:

„Neovisno o ostalim odredbama ove Konvencije, povlastica na temelju ove Konvencije ne odobrava se za bilo koju prihodovnu stavku ili kapital ako je u razumnoj mjeri, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti, moguće zaključiti da je ta povlastica jedan od glavnih ciljeva bilo kojeg postupka ili transakcije koji izravno ili neizravno rezultiraju ostvarivanjem te povlastice, osim ako je utvrđeno **da odražavaju stvarnu gospodarsku aktivnost ili da** je odobravanje te povlastice u predmetnim okolnostima u skladu s ciljem i svrhom relevantnih odredaba ove Konvencije.”

3. DEFINICIJA STALNOG POSLOVNOG NASTANA

Države članice se potiče da u međusobnim poreznim ugovorima i poreznim ugovorima s trećim zemljama primijene i upotrebljavaju predložene nove odredbe članka 5. predložka porezne konvencije OECD-a, čime se nastoji spriječiti manipulacije mjestom stalnog poslovnog nastana opisane u završnom izvješću o točki 7. Akcijskog plana za sprječavanje smanjenja porezne osnovice i preusmjerenja dobiti (BEPS).

4. DALJNJE POSTUPANJE

Države članice trebale bi izvijestiti Komisiju o mjerama koje poduzimaju u skladu s ovom Preporukom, kao i o svim izmjenama tih mjera.

Komisija će objaviti izvješće o primjeni ove Preporuke u roku od tri godine od njezina donošenja.

5. ADRESATI

Ova je Preporuka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. siječnja 2016.

Za Komisiju
Pierre MOSCOVICI
Član Komisije